

ТЕОРИЈСКЕ ПОСТАВКЕ ИСТРАЖИВАЊА ТРАДИЦИОНАЛНЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ЛЕКСИКЕ (РАТАРСКЕ И ПОВРТАРСКЕ ЛЕКСИКЕ ВОЈВОЂАНСКИХ РУСИНА)¹

Абстракт: У раду се разматрају теоријске поставке истраживања традиционалне материјалне културе из домена пољопривреде, односно ратарске и повртарске лексике код војвођанских Русина. Лексички материјал је прикупљен методом теренског истраживања.

Кључне речи: лингвистика, лексикологија, тематска лексика, русински језик.

Као етничка заједница, Русини су се почели формирати средином XVIII века, када су се преселили из делова Источне Словачке у Бачку, тадашњи део Хабзбуршке монархије (Дуличенко, 2009: 129). Русини свој језик зову руски или русначки, а када говоре или пишу на српском, зову га и русински.

У сагледавању места русинског језика међу другим словенским језицима се креће од става Александра Дуличенка према којем је генетско дефинисање русинског језика комплексно, а ова сложеност је изражена у преплетању источно- и западнословенских карактеристика које налазимо у западноукрајинским и источнословачким дијалектима. Такође, присутна је и пољска језичка компонента (Дуличенко, 2009: 129).

Због тога је у језику Русина присутна дворефлексијаност, односно сједињавање карактеристика источнословачких и западноукрајинских дијалеката па се овај језик означава као прелазни тип (Дуличенко, 2009: 79). Треба додати да су се у језику Русина после досељавања у Бачку појавиле и

¹ Рад је настао у оквиру пројекта бр. 178017 *Дискурси мањинских језика, књижевности и култура у југоисточној и средњој Европи* који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

нове, јужнословенске црте. На основу ових чињеница, Дуличенко објашњава феноменални карактер језика војвођанских Русина па каже: „Уникатна ситуација у словенском свету: дијалект има основне (генетске) и контактне вези са три словенске групе - са источном, западном и јужном” (Дуличенко, 2009: 86).

Нисмо пронашли радове у којима су представљене теоријске поставке теренских истраживања традиционалне пољопривредне лексике код Русина у Војводини. За израду овог рада су, поред савета ментора професорице др Љиљане Недељков, корисни били радови „Општи принципи истраживања лексике традиционалне материјалне културе” (Недељков, 2009в), „Методологија теренских топонимијских истраживања северног Баната” (Недељков, 2009), „Процеси глобализације и традиционална култура у Војводини” (Недељков, 2012).

На овом месту се представљају теоријске поставке истраживања за мастер рад² *Пољоделска лексика (Ратарска и повртарска лексика код Русина у Војводини)*. Тачније, биће представљени сви сегменти процеса истраживања. То су: избор теме и упознавање са материјом, израда плана истраживања, сакупљање материјала (радова, фотографија) формирање упитника, избор информатора, вођење интервјуа, писање рада (формирање речника, семантичко-лексичка анализа).

Материјал за истраживање традиционалне пољопривредне лексике је сакупљан методом теренског истраживања.

Тема и предмет истраживања

Тема рада је ратарска и повртарска лексика, односно називи у вези са обрадом земље ради производње биљака које се користе за исхрану људи или животиња, или као сировина. То су називи њива, односно земље на којој се производе биљке, називи послова у ратарству и повртарству, објекти у којима се чувају или прерађују биљке, називи биљака, њихових делова и називи процеса развоја биљака.

Циљ истраживања је био систематично сакупити и представити ратарску и повртарску лексику код Русина у Војводини. Представљање и обрада одређене тематске области је важно због формирања потпуног речника једног језика (Драгин, 1990: 623).

Мотивација за избор теме је потекла од жеље да се представи сегмент русинске лексике који није описан те да се од заорава сачува део лексике

2 Мастер рад је одбрањен у октобру 2011. године пред комисијом проф. др Гордана Драгин, ментор проф. др Михајло Фејса и председник комисије проф. др Јанко Рамач.

традиционалне материјалне културе која се „у ери глобализације губи усвајањем новог савременог модела живота” (Недељков, 2012: 405).

Претходна истраживања на ову тему у русинистици и славистици

Код Русина не постоји научни рад чији је циљ представљање ратарске и повртарске лексике. О појединим аспектима ратарства и повртарства је писано посредно, најчешће описујући живот и обичаје на селу или представљајући старе занате. Називи у вези са овим пословима представљају специјалну лексику која захвата и сферу ратарства и повртарства, нпр. називи алатки, направа које израђује колар или ковач, су део специјалне занатске, коларске или ковачке лексике али су због намене и део ратарске и повртарске лексике. У представљању овог фонда морао сам се ограничити на речи које се у народу, односно код паора у употреби. Због тога, нису узете у обзир речи као што су нпр. *везир, ванкуш, ѿѿпримовач ірадзеля* (Фа, 1994: 78). Ове лексеме нису потврђене у интервјуу.

Текстови у вези са ратарством и повртарством, популарно-просветног карактера, објављивани су у Народним календарима на русинском (Руски календар). О пословима у пољу и на селу у овим публикацијама је писао Михал Биркаш. То су следећи текстови: “Дацо зос живота и газдованя наших дїдох и прадїдох” (Нешто из живота и газдовања наших деда и прадеда) (Биркаш, 1936: 135–143), “Дацо зос живота и газдовства наших дїдох. Зос Јуношества (о легиньох и дзивкох)” (Нешто из живота и газдовања наших деда. Из младости (о момцима и девојкама)) (Биркаш, 1937: 132–140), “Дацо зос живота и газдовства наших дїдох” (Нешто из живота и газдовања наших деда) (Биркаш, 1938: 132–137), “Зос живота наших старих” (Из живота наших старих) (Биркаш, 1939: 109–113).

У раду Наташе Фа *Коларска ітерминолоїїја (Колесарска ітерминология)* (Фа, 1994) описане су ратарске и повртарске алатке и направе те процес њихове производње. Овај рад је био користан за лакше разумевање одређених делова алатки и направа треба и за потврђивање њиховог значења. Нарочито су корисни били цртежи који су на очигледан начин представили одређене предмете.

О пословима у вези са конопљом је писано у раду „Конопа у живоце, привреди и обичајох бачваньских Руснацох” (Конопља у животу, привреди и обичајима бачванских Русина) Љубомира Међешија (Медеши, 2007: 231–283). Овај рад је био користан у разграничавању значења одређених лексема у вези са гајењем и прерадом конопље.

За израду рада од помоћи је била и литература у вези са овом темом писана на српском и украјинском.

Тематски и методолошки, овом раду, најближе је истраживање *Рајшарска и површарска терминологија Шајкашке*, Гордане Драгин (Драгин 1991: 621–708). У њему је представљена пољопривредна лексика једног од војвођанских, односно бачких говора. То је говор забележен у местима Жабалъ, Чуруг, Госпођинци, Мошорин, Каћ, Тител, Ковиљ и Надаљ. Анализа ове лексике се ослања на Толстојеву теорију семантичких микропоља. Представљен је лексички и семантички анализиран материјал, творба и речник.

У раду Оксане Тимко *Бошанична і зоолоічна номенклајтура бачваньских руснаків* (Ботаничка и зоолошка номенклатура бачких Русина) (Тимко, 1998) са етимолошког и дијалектолошког становишта представљен је део материјала који је био интересантан за истраживање ратарске и повртарске лексике. То су називи културних биљака, корова и паразита.

О ратарској и повртарској лексици у украјинистици је писао Ј. О. Дзендзелівски (Й. О. Дзендзелівський) у раду „Сільськогосподарська лексика говорів Закарпаття” (Ратарска повртарска лексика закарпатских говора) (Дзендзелівський, 1964а: 33–97). О ратарским и повртарским направама у раду „Назви сільськогосподарських знарядь та їх частин у говорах закарпатської області” (Назви ратарских и повртарских алатки и њихових делова у говорима Закарпатја) (Дзендзелівський, 1959: 41–69), а о ратарским и повртарским културама у раду „Назви сільськогосподарських культур у говорах Закарпаття” (Назви ратарских и повртарских култура у говорима Закарпатја) (Дзендзелівський, 1964б: 113–143). Представљени радови су били интересантни с аспекта методологије и важних информација о старом лексичком слоју русинског језика.

Теоријске поставке истраживања

Обезбеђивање хране представља исконску потребу човека. Према Конту, словенски језици указују на основу заједничке цивилизације, ушмељене на пољопривреду и сточарство (Kont, 1989: 130).

Сточарска лексика, како то наводи Бошњаковић, даје изванредно пуно података за словенске паралелизме, као и општу хронологију позајмљеница и на општесловенском и на јужнословенском терену (Бошњаковић, 1985:1). С обзиром на то да су ратарство, у првом реду, а потом и сточарство биле основне делатности Словена, сматрамо да претходна тврдња важи и за ратарску и повртарску лексику.

Такође, треба претпоставити да су Русини у старом крају поред сточарства, били упознати и са ратарством и повртарством те да је одређени део овог старог слоја лексике сачуван и данас, а да се на основу тих лексема може осветлити природа контакта Русина и других народа старог краја.

Како би се ови контакти боље разумели, сакупљана лексика је стављана у контекст дијалеката карпатског ареала.

У анализи су коришћени речници западноукрајинских и источнословачких дијалеката те етимолошки речници словенских језика (види литературу). У мастер раду су представљени само закључци ове анализе.

Лексичко-семантичка анализа пољопривредне лексике и термини који су коришћени у раду *Рајшарска и њовртшарска лексика Русина у Војводини* су делом у вези са теоријом семантичких поља Н. И. Толстоја (Толстой, 1963: 29–45). На на овој теорији засновано је више радова на српском језику: *Srpskohrvatska leksika ribarstva*, Велимира Михајловића и Гордане Вуковић (Михајловић-Вуковић, 1977), *Војвођанска коларска ѿерминолојија*, аутора Гордане Вуковић, Жарка Бошњаковића и Љиљане Недељков (Вуковић, Бошњаковић, Недељков, 1984), *(Терминолојија куће и ѡкућсѡва у Војводини*, Гордане Вуковић (Вуковић, 1988), и *Архаична ѡчеларска лексика у Војводини*, Љиљане Недељков (Недељков, 2009). Аутор се са овом теоријом срео посредством радова *Рајшарска и ѡвртшарска ѿерминолојија Шајкашке*, Наташе Драгин (Драгин, 1991: 621–708) и рада *Пасѡирска ѿерминолојија Срема*, Жарка Бошњаковића (Бошњаковић, 1985).

У раду су коришћени термини: лексема, семема, семантичко поље, сложена / проста лексема, синонимна лексема, дистинктивно обележје, који одговарају Толстојевим терминима. Лексема представља изразну форму, а семема садржајну, односно значењску форму. Према томе, једна лексема може изражавати две или више семема. Овај случај зовемо хомоним. Када две лексеме имају значење једне семеме тај случај означавамо термином синоним.

Метод истраживања

Начин на који је обављено истраживање ратарске и повртарске лексике код Русина у Војводини је у великој мери сличан истраживањима *новосадске линѡисѡичке школе*, а које се назива и *линѡокулѡуролошка ѡеоѡрафија* (Недељков 2009б). У овом истраживању као и у споменутиим истраживањима се ради о теренском лингвистичком истраживању.

Упознавање са материјом

За свако истраживање је веома важно познавање материје која ће бити сакупљана (Дзѡдзелѡвскѡий, 1987: 5). Због тога је сакупљању материјала претходило упознавање са ратарством и повртарством.

Основне информације о пољопривреди сам сакупљао путем интернета, у највећој мери интернет странице Википедија. Интернет данас пружа ве-

лике могућности у погледу сакупљања информација о одређеној теми. Информације и радови о пољопривреди, како лингвистичке тако и друге природе, фотографије биљака, алатки те самог терена су доступне и олакшавају истраживање.

Вредне информације сам пронашао упознајући се са радом *Ратарска и пољопривредна лексика Шајкашке* (Драгин, 1991: 621–708). Такође, информације о самој теми и о методологији истраживања сам добио и од професора Јулијана Рамача.

У време упознавања са ратарством и повртарством сам посетио Етнографску збирку у Руском Крстуру, а од посебне важности је била посета Пољопривредном музеју у Кулпину у којем сам на једном месту, уз помоћ кустоса Филипа Форкапича, добио информације о пољопривреди у Војводини кроз историју. Веома корисно је било видети одређене пољопривредне машине и справе. На основу направљених фотографија касније су формиран цртежи. У овом музеју сам пронашао графички приказ начина орања на основу којег сам формирао цртеж представљен у раду (прилог 3.).

Како бих боље разумео микротопонимију русококрстурског и куцурског атара, потрудио сам се да дођем до катастарских карти ових атара. Службе општине Кула и Врбас су ми изашле у сусрет и припремиле потребне карте.

После упознавања са материјом, поставио сам следеће задатке:

1. саставити упитник за сакупљање материјала
2. изабрати информаторе
3. систематично сакупити ратарску и повртарску лексику
4. писање рада
 - а) лексичко - семантички анализирати сакупљени материјал
 - б) представити творбу
 - в) утврдити порекло представљених лексема
 - г) формирати Индекс

Теренско истраживање

Истраживање је вршено у два највећа места насељена Русинима у Војводини. То су насељено место Руски Крстур³ (русин. Руски Керестур) у општини Кула, и Куцура⁴ (русин. Коцур), у општини Врбас.

3 Русини су се, према историографским подацима, организовано доселили на подручје данашњег Руског Крстура 1751. године када је администратор коморских поседа Франц Јосиф де Редл потписао уговор о насељавању коморске пустаре Велики Крстур (Рамач 2007: 56). Према попису из 2002. године, у Руском Крстуру живи 4.483 становника од којих је 85,99 % Русина, а 5,04 % Срба. У мањем проценту су присутни Роми, Мађари, Украјинци, Словаци и др. Највише становника је забележено 1953. године када је у Руском Крстуру живело 6115 житеља.

4 У Куцуру су се Русини населили 12 година после насељавања Руског Крстура, односно 1763. године. Према првом сачуваном попису из 1764. године, забележено је да у селу живи 386 Русина и 391

Ова места су изабрана с обзиром на то да су се Русини у друга војвођанска места⁵ селили управо из ова два па се и језик Русина у њима не разликује у великој мери.

Упитник

За интервју је припремљен типски упитник у којем су питања формирана без представљања саме лексеме, односно ономасилошки, нпр. *Як ше вола камень за ошїтренє коси?* (Како се зове камен за оштрење косе?). Водело се рачуна да питања не буду сугестивна.

На самом почетку сам у формирању питања користио рад *Раїтарска и їоврїтарска лексика Шајкашке*, Гордане Драгин. Од дефиниција којима су семантизоване лексеме су формирана питања. Нпр. од дефиниције: „Лексемом *їримїтїи се* обележава се процес почетка раста биљке и развоја вегетативних делова” формирано је питање: *Як ше вола процес початку расту рошлїни и розвою вегетативних часцох?* (Како се зове процес почетка раста биљке и развоја вегетативних делова?). Касније су одређена питања у овој основној, радној варијанти упитника изостављена или уопштена како би била разумљива информаторима.

Питања су подељена у неколико тематских целина, нпр. Биљке, Обрада земље, Алатке, справе и машине. У оквиру њих су формиране групе питања (припрема њиве, сејање и сађење, биљке, неговање биљке, развој биљке, сакупљање плода, превоз, вршидба, чишћење и прерада, објекти за смештање плода, селекција). При формирању упитника сам узео у обзир хијерархијске односе што је у складу са препорукама у литератури која се бави теоријским поставкама истраживања термилошких система (Неделков, 2011: 168).

Информације о састављању упитника и вођењу интервјуа, избору информатора су пронађене у приручнику *Проїрама для збирання маїтерїалїв до лексичної аїтласу української мови* Ј. О. Дзендзељивског (Програм за сакупљање материјала за лексични атлас украјинског језика) (Дзендзељивский, 1987). Дзендзељивски, саветује да се истраживач најпре мора упознати са карактеристикама језика, односно дијалекта који истражује. У Програму се могу пронаћи и информације о избору информатора и вођењу интервјуа.

Србин. Број Русина се у наредним годинама повећавао, а број Срба смањивао све до 1778. године када према попису Срби више нису присутни (Рамач, 2007: 65). Данас је Куцура село у којем, према попису из 2002. године, живи 4750 становника од који су 47, 17% Русини, 38, 77% Срби, 7, 54 % Мађари и др (Википедија).

5 Поред Руског Крстура и Куцуре, Русина има и у Ђурђеву, Госпођинцима, Новом Саду, Врбасу, Кули, Новом Орахову, Суботици, Шиду, Бикић Долу итд.

Користан је био и рад Јована Ердџановића *Уиуиштва за исиштиванье народној живошa и обичаја у Војводини* (Ердџановић, 1925).

Избор информатора

Сходно препорукама Дзендзеливског, за информаторе су изабрани старији људи који су цео живот провели бавећи се пољопривредом. Претпоставља се да се од старијих информатора може сакупити старија, архаична лексика.

До информатора сам дошао уз помоћ професора Јулијана Рамача који је препоручио да разговарам са Ђуром Рамачем (1931) и његовом супругом Леоном (1933) у Руском Крстуру. Касније сам, у разговору са овим брачним паром, дошао до информација о новим информаторима, пре свега са Јарославом Нађом (1940).

У Куцури сам разговарао са Владимиром Сабо Дајком (1928), Владимиром Магочом (1931), Јанком Бујилом (1942).

Информације о ратарству и повртарству сам добио и од више особа средњих година. Њихове одговоре сам проверавао у разговору са поменутиим старијим информаторима. Рецимо, код старијих информатора нисам пронашао справу *чухач* „справа за изваљивање цомби“, старе челичне плугове итд. јер се ове особе више не баве пољопривредом па им те справе нису потребне. Тражене справе сам, с друге стране, пронашао код млађих особа које се активно или повремено баве пољопривредом. Од њих сам сазнао и називе одређених делова ових справа које сам касније проверио код старијих информатора.

Интервју

Професор Јулијан Рамач је најпре обавестио информаторе о интервјуу, а потом сам и сам ступио у контакт са овим особама и договорио први сусрет.

Начин вођења интервјуа се током истраживања мењао. Најпре сам покушавао у већој мери пратити упитник али се испоставило да прекидање информатора није продуктивно, односно да се више информација добије ако информатор сам прича о одређеној теми. Међутим, неопходно је пратити његово излагање и, уколико је потребно, постављати додатна питања.

С обзиром да су послови на њиви донекле подељени према полу који их обавља, више информација о ратарству и „мушким“ пословима сам добио од Ђуре Рамача. Од његове супруге сам добио више информација о повртарству. Приликом записивања интервјуа у текст, водио сам рачуна да буде означен информатор од којег добијам информације.

У разговору информатори често претпостављају да су одређена објашњења очигледна и да није потребно да описују или објашњавају поједине делове справа или послове па је потребно тражити додатна објашњења.

На самом почетку интервјуисања несугестивним питањима сам код информатора изазвао чуђење јер им се чинило да образована особа која жели да пише о пољопривреди мора да зна шта је то плуг или лопата. Реакције на такво понашање су биле различите. Један информатор је замерио што се нисам боље припремио а други су имали разумевања јер нисам са села.

Такође, с обзиром да се за информаторе бирају старији људи који се већ дуже време не баве пољопривредом, долази до несигурности у давању одговора па се поједине информације морају проверити код више информатора.

Током разговора су прављене планиране и непланиране паузе током којих нисам искључивао диктафон. Расположење се током тих пауза мењало с обзиром да нисмо „радили”. Тада су информатори били опуштенији па су без размишљања да ли је одређена реч правилно изговорена говорили о различитим стварима у вези са задатом темом.

За интервју је припремљена велика количина фотографија и цртежа којима се желело олакшати описивање справа, алатки. За поједине биљке је обезбеђен цртеж на којем се виде делови биљке. Такође, поједини информатори су код себе имали примерке појединих биљака па су их у описивању користили како би опис био очигледнији.

Корисно је и уколико информатори на припремљеном цртежу могу представити делове одређене справе или алатке. Тако сам, рецимо, од информатора у Куцури добио интересантне цртеже на којима је представљена справа *чухач* “справа за изваљивање цомби” или начин слагања камаре.

Подаци који су ми се чинили несигурним, проверавани су у разговору са више информатора или сам покушао да их потврдим у речницима.

Целокупан материјал је сниман на диктафон, а затим пребациван у текст у електронској форми. У тексту је означено време интервјуа и подаци о информаторима. На основу овог материјала најпре је формиран речник који у мастер раду није представљен због ограничености рада опсегом. Како би читаоци лакше користили рад, формиран је Индекс који представља укупност свих представљених лексема. Поред сваке лексеме је дат број странице на којој се одређена лексема налази.

Провера сакупљене грађе

Сакупљени материјал је провераван у дескриптивним речницима русинског језика (Рамач, 1983, 1995, 1997, 2010). У трагању за информацијама о

ратарској и повртарској лексици код Русина у прошлости, важан и богат извор је био и зборник Володимира Хнађука⁶ (Володимир Гнатјук) *Етнографични мајеријали з Ујорскеј Руси (Етнографски мајеријали из Ујорске Руси)* (Гнатјук, 1988), односно текстови информатора представљених у раду „Руски населенја у Бачки” (Гнатјук, 1988: 79–126). Одређени део материјала је потврђен у „Речнику Хнађукових приповедача” (Словник Гнатјукових приповедачах) (Мудри, 2009: 543–564; Мудри, 2010: 68–89) који сам саставио у време израде дипломског рада. То је 46 лексема од којих је највећи део карактеристичан и за данашњи народни језик. Лексеме *жемичка, закошиц, закоїани, дзешаїок, њокласирац, шравица* нису забележене у интервјуу.

У текстовима Михала Биркаша (Биркаш, 1936, 1937, 1939, 1938) забележено је 66 пољопривредних термина. Највећи део је заступљен и у интервјуу (59). Лексеме које нису потврђене у интервјуу (7): *агяшовац, локомобил, осохнуц, ѡаїїнта, сїаблика, шалиа, чуїкар*.

Лексема *локомобил* се код Биркаша употребљава са значењем које одговара народном *оїнянка*, односно *їарна машина*. У материјалу који је анализиран нису заступљене речи *їаїїнта, шалиа* које су део специјалне лексике.

За текстове у Русинским календарима карактеристичне су и речи: *земледїсїво, земледїлец, кулїурни росїлїни, зарново росїлїни, зарнова луїа, їребенарсїво-чешанс, мочидло, їнойовка и їнойце*. Ове лексеме нису забележене код информатора.

Корпус и класификација лексема

Корпус коришћен за анализу представља текст формиран прекуцавањем аудио снимака интервјуа који је вођен са информаторима на терену. У самом тексту је означен информатор, питања која су постављана (прилог 2.). Из текста интервјуа је изабрано 1486 аутосемантичких лексема од којих је, с обзиром на морфолошке карактеристике, највише именица и то 835 или 56,45 %. Глаголи су друга најбројнија група са 515 или 34,94 %. Придева има 180, односно 12,21 %, а прилога 11 што представља 0,74 %.

Како бих извршио анализу сакупљеног материјала, најпре сам морао формирати речник. Поред описа сваке одреднице дато је њено значење, односно дефиниција и контекст. У самом мастер раду речник није презентован због ограничености опсегом. С друге стране, целокупни лексички фонд је представљен у Индексу где се бројем странице упућује на место

⁶ Украјински етнограф Володимир Хнађук је 1897. године посетио неколико русинских места у Војводини. На основу сакупљеног материјала је објавио 3 зборника и већи број радова у којима представља народну књижевност и језик Русина у Војводини крајем 19. века.

лексеме у лексичко семантичкој анализи. Такође, упућује се на синониме и варијанте одређене лексеме.

Највећи део фонда представљају просте лексеме. Сложених има мање. Највише сложених лексема је формирано према следећим обрасцима:

1. *ѓридев + именица* (гачаца машина, овшана слама, желена пасуља).
Ређе се сложене лексеме формирају према следећим моделима:
2. *именица + именица* (кормань деска, сан пасторе, Бела пуста).
3. *именица + ѓридев* (видли каждодњово, чарнїца бачванска).
4. *їлаїол + именица* (гонїц пошву, руцац гипс).

Према овоме, ратарски и повртарски термини, односно лексеме у терминолошкој функцији, су најчешће просте лексеме и то именице, а могу бити и глаголи, придеви и прилози.

Са терминолошког становишта двочлана структура функционише као сложени једнолексемски назив (Штасни, 2002: 259). За терминолошку функцију лексема нарочито је важно сагледавање парадигматских лексичких односа и то хијерархијских односа хиперонимије и хипонимије (Недељков 2011: 163).

Сложене лексеме су често хипоними субординисани хиперонимима који имају неспецифично значење (Штасни, 2002: 254). Значење сложених лексема са статусом хипонима је специфично, односно оно детерминише, прецизније описује хипероним. Нпр. у оквиру семантичког поља **Њива** представљена је лексема *жем* „њива” која је хипероним надређен сложеним лексемама са статусом хипонима који детерминишу опште значење хиперонима према квалитету или карактеристикама (*сеїковиїа* ~, *мокра* ~, *їусїїа* ~, *чисїїа* ~, *слаба* ~, *моцна* ~, *мелка, добра* ~, *їразна* ~, *нїзка* ~, *висока* ~, *цеїїла* ~, *суха* ~, *ридка* ~, *ровна* ~, *розїресациа* ~, *ошїїра* ~, *несїабилна* ~, *сїїирена* ~, *швабска* ~, *їацерковисїїа* ~, *їискова* ~, *збїїїа* ~), према припадности, власништву (*кересїїурска* ~, *швабска жем*), према култури која је на њиви или која је покупљена са њиве (*жїїїнїско, муїариско, ярчиско, овшїїско*). Затим следи семантичко микропоље **Њива после обраде** где је хипероним *оранїна*, а хипоними сложене лексеме које одређују хипероним с обзиром на време орања (*ярня* ~, *сшеньска*) и карактеристике земље после орања (~, *мелка* ~, *жива* ~).

Сакупљене лексеме су представљене у семантичко лексичкој анализи по угледу на анализу у раду *Райїарска їоврїїарска лексика Шїаїкашкe* (Драгин, 1990: 621–708). Све лексеме су представљене у оквиру 7 семантичких поља (Њива, земља, Послови, Алатке и справе, Ратарске културе, Повртарске културе, Развој биљака, Објекти). Свако семантичко поље се састоји из више

микропоља (прилог 4). Највише микропоља има у оквиру семантичког поља Послови (34), а најмање у оквиру поља Објекти (5).

Лексеме у семантичким микропољима су као и у радовима *Новосадске лингвистичке школе* најчешће распоређене у таксономском односу (од општег ка посебном), мерономском (од целине ка саставним деловима) или линеарном (према логичком следу догађаја, односно узрочно-последичној повезаности) (Недељков, 2009б: 196). Тако се у оквиру једног семантичког поља (Послови) најпре представљају хипероними, односно општи називи (*йарасциц* “бавити се пољопривредом”, *заїрагарсїво* / *заїрагкарсїво* “повртарство”), а потом и субординисани хипоними (*орац*, *браздирац* “орати”, *зорац*, *йоорац* “завршити са орањем”, *образдац* “направити бразду око њиве коју ће пољопривредник орати”). Однос од целине ка саставним деловима имамо код описа биљака или алатки и њихових делова, нпр. *коса* – *кошиско* “држаља косе”, *йеїка* “петица на коси”, *чайовка* “браник, тоља”, *йуляйка* “тулајка”, *ручка* “рукохват”, а логички след појава у представљању послова (орање → бранање → дрљање → ваљање → сађење / сејање → [...] → сакупљање → прерада).

Семантичка класификација у радовима *Новосадске лингвистичке школе* је представљана табеларно или у децималном систему (Недељков 2009б: 197). У раду *Раїшарска и йоврїшарска лексика код Русина у Војводини* је представљена по нешто уопштенијем децималном систему у односу на радове *Терминологија куће и йокућсїва у Војводини*, Гордане Вуковић, *Раїшарска и йоврїшарска лексика Шајакшке*, Гордане Драгин. Децимални систем је коришћен за означавање семантичких поља и микропоља, а саме лексеме унутар микропоља нису означаване у децималном систему. Рецимо, у оквиру семантичког поља **Њива** као подређена микропоља у децималном низу представљена су следећа:

- 1.1. Делови њиве
- 1.2. Опис, карактеристике земље
- 1.3. Њива после деловања елементарних непогода
- 1.4. Називи за њиву после скупљања
- 1.5. Њива после обраде, уређивања
- 1.6. Формирање, уређивање њиве за гајење одређених култура
- 1.7. Издавање и узимање земље под аренду
- 1.8. Микротопоними

Структура овог термилошког система би била јаснија уколико би и саме лексеме биле представљене у децималном систему. На тај начин би били истакнути хијерархијски односи између термина.

У анализи су представљене фонетске варијанте, просте и сложене лексеме. С обзиром да је истраживање вршено у два места, нису формиране линг-

вистичке карте. Избор овако малог броја пунктова је условљен величином русинске заједнице те досадашњим резултатима истраживања која показују да се одређене ареално условљене разлике јављају само у Руском Крстуру и Куцури. Ареалне варијанте се представљају означавањем форми које су карактеристичне за место Куцуру.

После семантичко-лексичке анализе представљена је Лексика са стано-вишта порекла, Творба, Закључак, а потом следи Индекс и Прилози (питања, делови интервјуа, графички прикази две врсте орања).

Закључак

Представљањем методологије истраживања Ратарске и повртарске лексике доприноси се бољој припреми будућих истраживања. Упознавање са начином рада и могућим проблемима олакшава и убрзава рад одређеног истраживача.

Брзи развој механизације је у значајној мери променио послове у ратарству и повртарству. Резултат ових промена у језику је најпре прелазак свакодневне лексике у историзме, односно називе предмета који се више не користе. Сакупљање овог фонда морало је бити урађено много раније јер данас најстарији Русини о неким од тражених појмова знају само из приче па не могу дати потпуне и релевантне информације.

Због тога се одређена савремена специјална лексика мора сакупљати, класификовати и описивати већ данас.

ЛИТЕРАТУРА

- Аркушин, Г. (2000). *Словник західноліських іовірок I-II*, Редакційно-видавничий відділ “Вежа” Волинського державного університету імені Лесі Українки, Луцьк.
- Барјактаревих, М. (1984). Нужност познавања традиционалне културе за лексичка истраживања, *Зборник реферата Лексикографија и лексикологија*, Нови Сад – Београд, 15–23.
- Бошњаковић, Ж. (1985). *Пасџирска терминологија Срема*, Филозофски факултет – Институт за јужнословенске језике, Нови Сад.
- Вуковић, Г, Бошњаковић Ж, Недељков Љ. (1984). *Војвођанска коларска терминологија*, Институт за јужнословенске језике, Нови Сад.
- Вуковић, Г. (1988). *Терминологија куће и њокућства у Војводини*, Филозофски факултет, Институт за јужнословенске језике, Нови Сад.
- Вуковић, Г. (2002). Општа и термилошка лексика у лексикографској пракси, *Дескриптивна лексикографија стандардној језика и њене теоријске основе*, Нови Сад – Београд, 272–283.

- Дзендзелівський, Й. О. (1959). Назви сільськогосподарських знарядь та їх частин у говорах закарпатської області, *Наукові записки*, Ужгородський державний університет, 41–69.
- Дзендзелівський, Й. О. (1964а). Назви сільськогосподарських культур у говорах Закарпаття, *Studia slavica*, Budapest, 113–143.
- Дзендзелівський, Й. О. (1964б). Сільськогосподарська лексика говорів Закарпаття, *Studia slavica*, Budapest, 33–97.
- Дзендзелівський, Й. О. (1987). *Програма для збирання матеріялів до лексичної атласу української мови*, Академія наук української РСР, Київ.
- Драгин, Г. (1991). Ратарска и повртарска терминологија Шајкашке, *Српски дијалектолошки зборник*, XXXVI, 621–708.
- Дуличенко, А. Д. (2009). Язык Руснацох у Себи и Горватскей (югославянско-русински язык). У: *Jugoslavo Ruthenica, роботи з рускей филології и исторії, II*, Нови Сад: Одсек за русинистику, 127–148.
- Дуличенко, А. Д. (2009). *Jugoslavo Ruthenica, роботи з рускей филології и исторії, II*, Нови Сад: Одсек за русинистику.
- Ердельановић, Ј. (1925). *Ујужсїва за ишїшївање народној живошї и обичаја у Војводини*. Нови Сад: Учителско деоничарско друштво Натошевић.
- Закревська, Я. (1997). *Гуцульски іовірки-коройкиї словник*. Львів: Національна академія наук України.
- Карпенко, Ю. О. (1971). *Матеріали до словника буковинських іовірок I-VI*. Чернівці: Міністерство вищої и середньої спеціальної освіти.
- Лисенко, П. С. (1974). *Словник іоліських іоворів*. Київ: Академія наук української РСР.
- Медеси, Лю. (2007). *Руска традиција*. Нови Сад: Друштво за руски язык и литературу.
- Медеси, Лю. (2007). *Конопа у живоце, привреди и обичајах бачванских Руснацов*. У: *Руска традиција*. Нови Сад: Друштво за руски язык и литературу.
- Мельничук, О. С. (1982 – 2006). *Етимологічний словник української мови, I-VII*. Київ: Наукова думка.
- Недельков, Љ. (2009а). *Архаична ічеларска лексика у Војводини*. Нови Сад: Филозофски факултет.
- Недельков, Љ. (2009б). Општи принципи истраживања лексике традиционалне материјалне културе. *Гласник Етнографскої инстїтуції САНУ LVI*. Београд, 189–200.
- Недельков, Љ. (2009в). Методологија теренских топониміјских истраживања северног Баната. *Ономаїолошки прилози XIX-XX*, Београд.
- Недельков, Љ. (2009г). Проблем вишечланих лексема у лексикографског пракси *Дескриптивна лексикографија стандардној језика и њене теоријске основе*. Нови Сад – Београд, 243–249.
- Недельков, Љ. (2011). Терминологија хипонимски односи у теорији и пракси, *Лексикологија, ономаїїка, синїакса*. Нови Сад, 163–172.
- Недельков, Љ. (2012а) Процеси глобализације и традиционална култура у Војводини, *Научни сасїанак славистїа у Вукове дане*. Београд.
- Недельков, Љ. (2012б). Место вишечланих лексичких јединица у лексикону и граматику српског језика. *Творба речи и њени ресурси у словенским земљама*. Београд, 675–688.
- Онешкевич, М. Й. (1984). *Словник бойківських іовірок I-II*. Київ: Академія наук української РСР.

- Петровачки ЈБ, Недељков, ЈБ. (2012). Лингвокултуролошка и методичка тумачења лексике традиционалне културе у читанкама. *Зборник Маџице српске за филологију и лингвистику*, L. Нови Сад, 643–654.
- Піпаш, Ю. (2005). *Матеріали до словника ївуцьких іовірок*. Ужгородський національний університет.
- Рамач, Я. (2007). *Руснаци у Южней Угорскей (1745–1918)*. Нови Сад: Войводянска академия наукох и уметносцох.
- Сабадош, І. (2008) *Словник закарпатської села Сокирниця хустської району*. Ужгородський національний університет.
- Тимко, О. (1998). *Ботанична і зоологічна номенклатура бачванських руснаків*, Ужгородський державний університет.
- Толстой, Н. И. (1963). Из опытов типологического исследования славянского словарного состава. *Вопросы языкознания*, I. Москва, 29–45.
- Фа, Н. (1994). *Колесарске ремесло – терминологија*. Необјављени дипломски рад. Нови Сад: Филозофски факултет Нови Сад – Катедра за русински језик и књижевност.
- Фасмер, М. (1986–1987). *Этимологический словарь русского языка, I-IV*, перевод с немецкого и дополнения члена-корресподента АН СССР О. Н. Трубачева., Москва: Прогресс.
- Штасни, Г. (2002). Хиперонимијски и хипонимијски односи у медицинској терминологији са лексиколошког и лексикографског становишта. *Дескриптивна лексикографија стандарднеј језика и њене теоријске основе*. Нови Сад – Београд, 251–261.

*

- Balleková, K. et al. (2006). *Slovník slovenských nářečí*, 2. Bratislava: Veda.
- Boryś, W. (2005), *Słownik Etymologiczny języka polskiego*. Kraków: Wydawnictwo literackie.
- Bruckner, A. (1985). *Etymologiczny słownik języka polskiego*. Warszawa: Wiedza Powszechna.
- Buffa, F. (1957). K nářečovým názvom rastlín v Dlhej Lúke v severnom Šariši. *Jazykové štúdie II. Dialektológia*. Bratislava, 286–297.
- Buffa, F. (2004). *Slovník Šarišských nářečí*. Prešov: Vydavateľstvo Nauka.
- Kont, F. (1989). *Sloveni: nastanak i razvoj slovenskih civilizacija u Evropi (VI-XIII)*. Beograd: Filip Višnjić.
- Machek, V. (1971). *Etymologický slovník jazyka českého*, Praha: Československá academia věd.
- Mihajlović, V., Vuković G. (1977). *Srpskohrvatska leksika ribarstva*. Institut za lingvistiku u Novom Sadu.
- Ripka, I. (1994). *Slovník slovenských nářečí*, I. Bratislava: Veda.
- Skok, P. (1971–1974). *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, I-IV*, JAZU, Zagreb.
- Halaga, O. R. (2002). *Východoslovenský slovník*. Košice – Prešov: Universum.
- Czambel, S. (1906). *Slovenská reč a jej miesto v rodine slovanských jazykov*. Turčiansky sv Martin.

ПРОВЕРА ГРАЂЕ

- Биркаш, М. (1936). Дацо зос живота и газдованя наших дїдох и прадїдох, *Руски календар* 1936. Руски Керестур: Руске народне просвитне дружтво, 135–143.
- Биркаш, М. (1937). Дацо зос живота и газдовства наших дїдох. Зос Юношества (о легињох и дзивкох). *Руски календар* 1937. Руски Керестур: РНПД, 132–140.
- Биркаш, М. (1938). Дацо зос живота и газдовства наших дїдох. *Руски календар* 1938. Руски Керестур: РНПД, 132–137.
- Биркаш, М. (1939). Зос живота наших старих. *Руски календар* 1939. Руски Керестур: РНПД, 109–113.
- Гнатюк, В. (1988). Руски населеня у Бачки. *Еїнографични маїерияли з Уїорскей Руси V*. Нови Сад: Руске слово, 79–126.
- Мудри, А. (2009). Словнїк языка Гнатюкових приповедачох. *Швейлосц (1)*. Нови Сад: Руске слово, 543–564.
- Мудри, А. (2010). Словнїк языка Гнатюкових приповедачох (2). *Швейлосц*, Нови Сад: Руске слово, 68–89.
- Рамач, Ю. (1983). *Лексика рускоїо языка*. Универзитет у Новим Садзе, Филозофски факултет, Институт за педагогию, Катедра за руски язык.
- Рамач Ю., Фейса М., Медеши Г. (1995). *Сербско - руски словнїк I*, Универзитет у Новим Садзе.
- Рамач Ю., Фейса М., Медеши Г. (1997). *Сербско - руски словнїк II*, Београд: Завод за учебнїки и наставни средства.
- Рамач, Ю., Медеши, Г., Фейса, М. (2010). *Руско-сербски словнїк*. Нови Сад: Филозофски факултет Нови Сад, Одсек за русинистику, Завод за культуру войвођанских Руснацох.
- Рамач, Ю. et al.. *Словнїк народноїо языка, (у рукопису)*.

ПРИЛОЗИ

Прилог 1.

Упитник

Општа питања за више повртарских култура

1. Да ли се код нас сади ова биљка? (покаже се припремљена фотографија)
2. Које сорте ове биљке се саде?
3. Када се сади ова биљка?
4. Како се сади ова биљка?
5. Који је назив за процес убацивања семена, расада у земљу?
6. Које начине сађења познајете? Опишите.
7. Како се зове посао који се обавља када се семе не никне на целој њиви?
8. Како се зове посао који се обавља када се семе не никне на једном делу њиве?
9. Како се назива припремање семенског кромпира за сађење?
10. Како се назива процес скраћивања вегетативног периода преседе?

11. Како се зове процес преношења пресаде на стално место у башти или на њиви?
12. Шта се ради када се пресада не прими на целој њиви?
13. Како се зове посао премештања формиране биљке с једног места на друго?
14. Како се некада чувало поврће на њиви?
15. Како се зове неразвијена биљке која се сади и из које се развија нова биљка?
16. Шта се ради како би биљка боље расла?
17. Како се зове посао одстрањивања корова?
18. Како се зове одстрањивања корова и трави с мотиком?
19. Како се зове одстрањивања корова и трави с параћим плугом?
20. Које фазе у расту, сазревању постоје код ове биљке? Које делови се прво појављују? Како се назива процес појављивања тих делова?
21. Како се зове процес губљења свежине?
22. Како се зове биљка која је изгубила свежину?
23. Како се зове биљка која је страцела својства сорте?
24. Како се зове биљка која је болесна гљивичног обољења?
25. Како се зове посејана и исклијала биљка?
26. Како се зове биљка из исте фамилије али са појединим другачијим својствима?
27. Како се зове млада израслина на биљци?
28. Како се зове неразвијена биљка која се сади у земљу и из које се сади развија нова биљка?
29. Како изгледа сазрела биљка?
30. Када се сакупља ова биљка?
31. Како се сакупља ова биљка?
32. Која алатка се користи за тај посао?
33. Опишите изглед ове биљке?
34. Из којих делова се састоји ова биљка?
35. Како се зове плод ове биљка?
36. Како се зове унутрашњост плода?
37. Како се зове омотач плода?
38. Који су називи за ову биљку док је млада, зелена а који када сазри?
39. Како се зове лист младе биљке који се сасуши кад плод сазри?
40. Како се зове унутрашњост плода ове биљке?
41. Како се зове део биљке који је под земљом?
42. Како се зове део биљке који јен ад земљом?
43. Како се зове сакупљена биљка?
44. Где се чува сакупљена биљка?
45. Како се зове неразвијена биљка?
46. Како се зове биљка с обзиром на квалитет?
47. Да ли се ова биљка прерађује?
48. За шта се користи ова биљка?
49. Како се чисти ова биљка?
50. Како се зове тај посао?

51. Да ли се ова биљка сади за семе?
52. Како се зове семе ове биљке?
53. Да ли се нешто производи од ове биљке?

Прилог 2.

ИЗ ИНТЕРВЈУА

Дюра (1931) и Леона (1933) Рамач зоз Руского Керестура.

Хтори работи ше робели пред тим як ше шало жито? Ша то ше з коньми орано и то плітко на двогачу, бо то би длуго було. Та лем ше зорало и побранело лебо пороляло кеди яке було сухе, яка була жем и пошало ше и ту метер жита ше шало до гольта и то було шицко ...

Як ше орано? Яки способи ораня єст? Вше ше на исти способ орано? Га не исти, то, наяр кед ше орано под кукурицу лебо ... то ше орано з єдну бразду, хто мал два коні то на два а хто уж таки цо мал и три та вецка лепше могли поорац. Под жито ше лем о два бразди орано ... трактор тераз тот мали а тото ше скорей поорало бо ешень була кратка як и вше то требало поорац зоз двогачом шицко, кукуричанку вивесц. То требало цали дзень очисциц жем и поорац и вецка, чи забрані ... кеди яка була жем, кед було мокре та ше не роляло бо не могли, вец ше бранело лебо дерлячу але не дерляло ше бо були копачи та ше их не вицагує горе бо вецка не ишли циви добре по жеми та обично ше лем забранело да ше може шац.

Жито ше шало вец до того поля дзе пред тим була кукурица? Наяр ше так практиковало. Бо цо було ту ише єдно. Кед ше шало жито за житом а то було кед не мож було поорац у копачи ... та вецка знало буц хробачне, хробак бул кед було жито за житом, не як тераз же пошприцує та, хробачне знало буц, та так ше практиковало же за кукурицу и за конопами ше шало жито а за житом вецка ишла кукурица и конопа и цвикла и цо я знам.

Як з косу кошели? Га, знаже паметае, га косач ишол напредок, кошел и валял го набок и вецка жена ишла за нїм зоз шерпом и одберала, кладла на гарсци и вец заш кед двараз ... вецка вона вше по єдну гарсц наодберала ... сноп ше правел з двох гарсцох, єдна гарсц то пол снопа було то таке уж наруче. Жена ишла за, та зберала, зберала, зберала та уж таке же може облапиц та положила а кед друге, друга гарсц ишла та и другу гарсц на тото исте кладла а чи хлопи чи хто вец ишол та вязал. Вец ше складало до марадикох, та воно там доходзело ише. **Снопи зоз чим вязали?** Га, раж бул, ражова слама ... були найдлугши. Бул и дикинй дараз ... га, то мало було дикинй. Найбаржей зоз того з ражу, ражу бул длугши.

Чи ше преридзовало шори у хторих була густо засадзена кукурица? ... кед була добра жем, оец мой гварел вше же витрима вона, бо я гварим тота барз густа та, гвари, витрима вона бо ма вельо, та витрима. А кед була слабша жем та ше мушело вирубац, бо вецка була ценка остала ... ценка чутка була. На кукурици ше вирезує фатюги а зна и таке цо ценке вигнало не ма ніч та и тото а и тоти фатюги цо були. То ше вирубовало бо да не бере од ней и росу и слунко. Но, а вец уж агрономе гварели же не рушац фатюги же вона зоз фатюгох жиє а ми ише брали. Док ми крави кармели та зме, ша, знаже не по шицким полю кед зме мали вельо, але

зме рубали фатюги та кравом. А вец вони, агрономе, же не треба лем най вони стоя, гвари, бо чутка жиє зоз лісца ...

Ярослав Надь (1940) Руски Керестур

о формованю крижох. ... двараз по 9 снопи то криж. Штири та два так, два так и на верху поп. Зарно було єдно на друге снопи а тот задні 9 вон прикрил тото зарно, кельо тельо. Кед бул мали диждж та заштицел а кед пришол вельки та ... теди ше векшином нїзко кошелo зато же циль бул и цо вецей слами мац да ма параст и сламу бо було и статку а на остатку не мог кошиц з руку у поли ... него тота коса ишла по жеми и то було стварно обривтвене 2 центи коло жеми махал так же з едней часци му тота коса петка и стала на жеми, не тримал ю стално у воздухе да рипе тото жито у поли, але му тота петка скоро дакус була и помоц же ю цагал по жеми а кед человек ослонї мотику и цошка, дакус легчейше.

о тлачацей машини. ... га так ше волали, тлачарки. Придзе машина та будземе тлачиц а то кед ше спомло же придзе машина та будземе тлачиц, то ше знало же так ... перше ю обрацали тоти парни машини, кед пришли парни до хторей ше руцало, так повесц, док обрацала трешку, фурт ше мушелo древа ... паздзера, шицко цо могло ... тота пара давала снагу и тото колесо ше обрацало хторе вецка, пренос бул на тоту трешку и вона ю обрацала и мушела мац стално води жимней. И зоз студнї зме вожели и з бегельох зме вожели и вона то була покретац за трешку док не пришли тоти вецка нови трактори хтори яки уж там бул. Без гумох перше були, цо не мали гуми. Таки мали папучи джобаци. Вец людзе барз не любели кед у валале, бо мали цегли. Ридко то було цегли, але дахто мал. А вони мали таки джобаки и як ишол та тоти цегли, так повесц, лем их там джобал и вируцовал вонка. Та таки перши були.

Владимир Сабо Дайко (1928) Коцур

... га чиразує, гвари же чиразує жито, ми так у Коцуре. Же вичиразовало, пошол та кус гребал человек та гварим уж вичиразовало лем да видзе ... уж ключку же направело. Вецка о два днї дас, слунко кед вишло воно такой ше розкруцовац почало и вецка перше 2 лісца а вецка ишло уж до слупкох, але то аж наяр до слупкох ... значи же вецка уж воно вецка сламу направело и вецка гужлік настал, вецка, заш, еден гужлік и два лісца и так вец ... то пошва ше кед уж класки. Класка уж там остатне лісце а еши є не розкруцене, але уж видно там є грубше и класка. Но та гвари же уж є у пошвох.

Перше є так як у млеку а вецка ше почне мука и вец добре кед жимни ноци. Кед жито класки, виклаши ше и кед жимни ноци. Вецка гвари же мука тераз ше прави ... помали вше векше зарно. Рошнє, зарно вше векше, вше векше и вецка кед почина зрец вец ше зменшовац почне. Зменшовац и вецка ше висуши, затварднє и вецка ше починало кошиц.

... теди сувач цо зомлел або витерняк то лем було зомлете жито а муку и вецка шитка людзе мали та вец дахто, попросто то ше волато та вецка дахто таки хлеб пекол и то гваря же бул барз смачни хлеб. А вец кед сцели на рейтеши и на колачи,

вещка ошивали, мали вони свилени шитка. Та вещка преошали там на паску и вжиге на Крачун то ше таки колачи ... то так наокругло було розцагнуте и вец якошик вони го вец сплетли, упекли та то ше волат крачунски колач. Осух бул а и тоти ше, то лем на Крачун а паска лем на Вельку Ноц. ... а вец престало ше на Крачун, лем лепинї и осух ше упекол. Осух ше правел гоч кеди и кед хлеба ше пекло ...

Aleksandar Mudri

THEORETICAL ASPECTS OF RESEARCHING TRADITIONAL
AGRICULTURE CULTURE
(CROP SCIENCE LEXICON OF RUTHENIANS IN VOJVODINA, SERBIA)

SUMMARY

This paper presents theoretical aspects of researching traditional material culture (crop science lexicon) of Ruthenians in Vojvodina, Serbia. The corpus was gathered through field research method.

Presenting methodology of a fieldwork researching and analyzing crop science lexicon as a part of Ruthenian traditional material culture could contribute to development of future researching in this field.

Keywords: linguistics, lexicology, thematic lexis, ruthenian language.